

NOTA DE ARGUMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Cadrului Național al Calificărilor
(se aprobă CNC în redacție nouă și se abrogă CNCRM aprobat prin HG nr.1016/2017)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul HG de aprobare a Cadrului Național al Calificărilor (CC-RM) este elaborat, în redacție nouă, pentru ajustarea CC-RM la prevederile noilor Recomandări ale Consiliului Uniunii Europene privind Cadrul European al Calificărilor (CEC), pentru promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor și a rezultatelor perioadelor de învățare în străinătate, privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, precum și pentru adaptarea la provocările prezente și viitoare în domeniul dezvoltării, evaluării, certificării, asigurării relevanței și calității calificărilor naționale. De asemenea, o serie de modificări și completări ale CC-RM sunt determinate de necesitatea aplicării integrate și uniforme a acestuia la toate nivelurile sistemului național de educație și formare profesională, de asigurarea transparenței și a flexibilității calificărilor, de promovarea eficienței a principiului învățării de-a lungul întregii vieți, de implementarea principiilor europene de asigurare a calității calificărilor, precum și pentru trecerea de la etapa conceptuală la o etapă mai avansată de implementare operațională a CC-RM.

În linii generale, modificările vizează *corelarea Cadrului Național al Calificărilor cu descriptorii actualizați de referință ai nivelurilor calificărilor din Cadrul European al Calificărilor.*

3.Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de act normativ nu contravine legislației Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede descrierea de bază a calificărilor conform rezultatelor ale învățării: „cunoștințe” descrise ca fiind teoretice și sau factice; „aptitudini” descrise ca fiind cognitive și practice; „responsabilitate și autonomie”, descrise ca fiind capacitatea educabilului de a aplica cunoștințele și aptitudinile sale în mod autonom și responsabil. Rezultatele învățării sunt aplicate pentru descrierea fiecărui nivel de calificare din CC-RM, prin creșterea complexității și a profunzimii de la un nivel la altul, fiind corelate cu descriptorii nivelurilor de calificare ai CEC. Ulterior, descriptorii de referință ai nivelurilor de calificare vor fi utilizați la descrierea calificărilor sectoriale și elaborarea programelor de studii pe specialități.

Respectiv, nivelul și valoarea calificărilor naționale CC-RM sunt corelate cu cele opt niveluri ale CEC. De asemenea, competențele-cheie sunt structurate conform Recomandării Consiliului UE și este reglementată aplicarea acestora la toate nivelurile sistemului educațional.

Proiectul definește clar elementele unei calificări: a) nivelul și rezultatele învățării; b) dimensiunea calificării; c) tipul și profilul calificării.

Proiectul promovează obligativitatea corelării CC-RM cu clasificatoarele internaționale și naționale ale educației și ocupațiilor, în vederea unei mai bune corelări cu piața muncii și a facilitării comparabilității și recunoașterii calificărilor naționale cu nivel CC-RM.

Pentru asigurarea relevanței calificărilor și o mai bună corelare a competențelor pe piața muncii, conform recomandărilor comunitare, este prevăzută obligativitatea actualizării, cel puțin o dată la 5 ani, ori de câte ori este nevoie, a CC-RM și crearea Consiliului Național pentru Calificări (CNC-RM), cu participarea reprezentativă a diferitor părți interesate, acesta servind drept o platformă permanentă de dialog și de expertiză pentru dezvoltarea strategică a CC-RM, pentru avizarea programelor de studii și coordonarea comenzii de stat în vederea pregătirii inițiale și continue a

specialiștilor cu diferite niveluri de calificări. Activitatea CNC-RM va fi susținută de Comisiile de experți, instituite pe domenii de formare profesională, conform clasificatoarelor naționale ale ocupațiilor și educației.

Pentru facilitarea recunoașterii calificărilor și a perioadelor de studii, în toate actele de studii, vor fi indicate nivelurile calificării conform CC-RM și, după autocertificare conform CEC.

Un alt element de noutate al Proiectului este *reglementarea flexibilizării programelor de studii*, care conduc la acordarea calificării. În acest context, Proiectul prevede obligativitatea modularizării programelor și posibilitatea recunoașterii și certificării unor părți ale calificării.

În special, CC-RM revizuit conține norme care oferă sprijin sporit persoanelor aflate în tranziție: (i) între diferite niveluri ale educației și formării; (ii) în interiorul unor sectoare ale educației și formării și între acestea; (iii) între educație sau formare și piața muncii; și (iv) în interiorul și în afara granițelor. De asemenea, stabilește obligativitatea de a revizui actele normative sectoriale, pentru a sprijini tranzițiile, a facilita progresul educațional și cariera profesională, prin eliminarea barierelor și restricțiilor, asigurarea portabilității calificărilor, oferirea accesului prin trasee alternative, promovarea principiului incluziunii la toate nivelurile și formele de educație și formare profesională. În vederea promovării principiului învățării de-a lungul vieții, a portabilității calificărilor, Proiectul stabilește corespondența calificărilor atribuite până la aprobarea CC-RM și reglementează aplicarea în procedura de stabilire a corespondenței dintre calificările actuale și cele anterioare ale principiului „cea mai bună potrivire”.

Tot în acest scop, este prevăzută recunoașterea rezultatelor învățării, obținute prin resurse educaționale deschise (OEP: MOOCs, Coursera ș.a), precum și recunoașterea certificatelor de evaluare transnațională a rezultatelor învățării sau a competențelor-cheie (TOEFL, GIMAT ș.a).

De asemenea, Proiectul prevede actualizarea câmpurilor informaționale pentru înscrierea unei calificări cu nivel CC-RM în Registrul Național al Calificărilor conform Recomandărilor Consiliului UE pentru asigurarea unei mai bune corespondențe și crearea posibilității de utilizare a Pașaportului European al Competențelor (tip Europass).

Proiectul actului normativ conține norme privind aplicarea principiilor actualizate la nivel comunitar de asigurare a calității, care pun accentul pe calificări, și a principiilor de aplicare a Sistemului European de Credite Transferabile (ECTS), în vederea facilitării recunoașterii calificărilor complete sau a unei părți a calificării obținute anterior și în diverse contexte. Totodată, au fost dezvoltate principiile și cerințele de evaluare a rezultatelor învățării în vederea acordării unei calificări.

În vederea asigurării calității, dar și a facilitării recunoașterii rezultatelor învățării în contexte non-formale și informale, Proiectul prevede crearea Centrelor Naționale de Recunoaștere și Validare a Calificărilor specializate pe domenii de formare profesională, autorizate și acreditate, în acest scop, cu experți evaluatori, formați și atestați pentru realizarea acestor proceduri. Gratuitatea acestor servicii este prevăzută pentru categorii social-vulnerabile și pentru calificări de actualitate sporită pentru stat.

În vederea promovării transparenței și a prevenirii cazurilor de obținere ilicită a calificărilor, a automatizării serviciilor de verificare a autenticității actelor de studii și calificărilor, protecției reputației furnizorilor de calificări și optimizării costului asociat perfectării actelor de studii, sunt prevăzute următoarele: a) implementarea *mecanismului de alertă cu privire la actele de studii/calificare constatate de autorități competente ca fiind neautentice* sau că acestea au fost acordate de furnizori neautorizați, precum și cu privire la restricționarea și interzicerea de către autoritățile sau instanțele judecătorești naționale a unui profesionist de a desfășura activități profesionale, în întregime sau în parte, sau în baza deciziilor consiliilor naționale sectoriale/profesionale de etică în condițiile legii; b) trecerea la semnarea digitală a actelor de studii pentru toate nivelurile și formele de calificări.

În scopul asigurării vizibilității Sistemului educațional și de formare profesională a Republicii Moldova, a colaborării eficiente în spațiul european în domeniul calificărilor, Direcția Cadrul național al calificărilor din structura organizațională a MECC este abilitată cu activitatea de Punct Național de Coordonare pentru Cadrul European al Calificărilor, de Punct Național de informare și coordonare ENIC-NARIC, de Punct Național de contact pentru recunoașterea calificărilor educaționale și profesionale, de Centrul Național Europass. Mijloacele financiare pentru exercitarea

acestor funcții vor fi planificate în bugetul de stat în baza programelor de activitate anuală și a previziunii costurilor.

Proiectul mai conține delimitarea responsabilităților pentru îndeplinirea listei actualizate de funcții a CC-RM. Astfel, managementul strategic al CC-RM este realizat de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, iar managementul operațional de către diverse instituții și autorități cu roluri specifice.

Descrierea calificărilor prin rezultate ale învățării specifice fiecărui nivel va permite educabililor o mai bună înțelegere a traseelor educaționale, iar angajatorilor o mai bună înțelegere a profilurilor de competențe ale posesorilor de calificări. CC-RM, în noua redacție, va facilita accesul la învățarea continuă și va condiționa o mai bună corelare a competențelor obținute cu piața muncii.

5. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea proiectului de hotărâre va implica cheltuieli financiare care se planifică și se achită de către MECC.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încadrează în sistemul actelor normative prin abrogarea HG 1016/2017 *Cu privire la aprobarea Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova*.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul este plasat online pentru consultări publice, ulterior, în conformitate cu legislația în vigoare, va fi transmis spre avizare tuturor părților interesate.

8. Constatările expertizei anticorupție

După consultare publică, va fi transmis la avizare Centrului Național Anticorupție.

9. Constatările expertizei juridice.

După consultare publică, va fi transmis la avizare Ministerului Justiției.

Ministru

Corneliu POPOVICI